

De weg naar echte innerlijkheid.

De monastieke vaders waren altijd helder en simpel in hun begrip dat het eerste doel van het monastieke leven er in bestaat te komen tot een ongebroken bewustzijn van de aanwezigheid van God, tot voortdurend gebed. Sint Augustinus schreef niet alleen voor monniken maar voor alle christenen toen hij zei dat het volledige doel van het leven en van iedere christelijke oefening is "het oog van het hart" te openen. Dat is wat we als christenen nastreven omdat ieder van ons, op Jezus' uitnodiging, het voorrecht heeft ontvangen om zijn leerling te zijn.

Het is altijd een groot gevaar geweest - speciaal in onze narcistische tijd - om ingekeerdheid in jezelf, zelffixatie, zelfanalyse als echte innerlijkheid te zien. De grote gewicht dat tegenwoordig wordt gegeven aan je psychologisch gewond voelen en aan sociale vervreemding verergert dit gevaar, omdat zij vragen om vriendelijke tact en medelijden.

De echte innerlijkheid echter is volledig tegengesteld aan de neiging tot het introverte. In de helderheid van het naar binnen gekeerd zijn is ons bewustzijn omgedraaid, heeft een ommekeer ondergaan, zodat we niet langer kijken naar onszelf, anticiperend op gevoelens, reacties, wensen, ideeën of dagdromen of die in herinnering brengend.

Maar we wenden ons naar iets anders, en dat is ons eeuwige probleem. Het zou gemakkelijker zijn, denken we, om weg te draaien van de introspectie indien we wisten waarheen wij ons dan wel zouden wenden. Als we maar een vast voorwerp hadden om naar te kijken. Als we ons God maar zouden kunnen voorstellen door een beeld. Maar de ware God kan nooit een beeld zijn. Beelden van God zijn goden. Een beeld van God maken levert als enig resultaat op een opgetuigd beeld van onszelf.

Echt innerlijk zijn, het oog van het hart openen, betekent leven binnen het beeldloze schouwen dat geloof is, en dat schouwen staat ons toe "God te zien". In het geloof wordt de aandacht beheerst door een nieuwe Geest, niet langer de geesten van het materialisme, het zoeken en beschermen van jezelf, maar het geloofsethos dat van nature onthecht is. Het is altijd loslaten en voortdurend nee te zeggen tegen de beloning van verloochening die zo groot is en daarom eens te meer noodzakelijk om af te wijzen.

Er is geen crucialer uitdaging dan het binnentreden in de ervaring van gecentreerd te zijn op de ander. Het is de extatische en voortdurende staat van zelfonthechting. We kunnen die alleen vluchtig zien door ons die momenten of levensfasen in de geest terug te roepen toen wij de hoogste graad van vrede, vervulling en vreugde ervoeren, en erkennen dat het momenten waren waarop we niet iets bezaten, maar waarop we onszelf verloren in iets of iemand. Het paspoort tot het Koninkrijk vereist het stempel van armoede.

En toch... leren op een ander gecentreerd te zijn is een discipline, het is leerling zijn en het betekent ascese. Niets is moeilijker dan leren de aandacht van jezelf weg te nemen... We zijn al te zeer geneigd om onze aandacht te laten afdwalen, weg te drijven in zelfbewustzijn, zelfverblindings, en wanneer de aandacht wegdrijft in deze verkeerde stroming, komen we al snel opnieuw in een toestand van verwarring. Daar is dan een eenvoudige waarheid te ontdekken. Maar wanneer de aandacht in God is, met de schouwing van geloof, wordt God in alles zichtbaar. Wanneer onze aandacht is naar onszelf, in de beeldblindheid van het ego, trekt alles ons weg van God.

Schijnbaar vraagt de uitdaging onze aandacht altijd in die schouwing van geloof te plaatsen te veel van ons, totdat we ons realiseren dat het nu juist dat is waarvoor we zijn geschapen?

Uit: "THE SELFLESS SELF", 'The Power of Attention', Laurence Freeman osb, Uitg. DLT, London, 1989, pp. 31-35. Vertaling ex-Internet Website WCCM, 5.8.2001.